

ههلبێرتن نیشانا ئازاریا ملله ئانه

ئا: عائشه شهوكت

پشتی چەندین سالتین بندهستی و حوکمی دکتاتوری و زولم و زورداری بە کاتی ئێک جار مەزن و هەول و بزاقین هەمی گەلی عێراقی و بنایهت گەلی کورد کو هەمی دەما د رۆژ بوون بو بدەستقە ئینانا مافین خۆ یین رهوا و پشتی چەندین قوربانی و ئەنفال و کیمیباران و گۆرین بکۆم، ئەقرو ئەو ئارمانجە هاتە دی و ئەو رژیمە ژناڤ چوو و باشی پینگاکهه کا مەزن هاتە هاقینن کو ئیکهه م پینگاکهه بو چەسپاندنا دیموکراسیهتی و وەرگرتنا رهئیا گەلی بو ههلبێرتنا دهستههلاتی ل (۲۰۰۵-۱۳۰) و لدویف ژفانی دیارکری ههلبێرتن بی ئارنشه و ب پشکداریه کا گهلهک کهسان هاتنه کرن ، کو دی گهوپینن مهنتر ل سهر ستراتیجیهت و سیاسهت و کۆمهنگههی عێراقی و ... هتد کهتن ، هەمی خەلکی خۆ بهرپرسیار زانی و ب ئەرکی خۆ یی نەتەوایهتی رابوون ههچنده ل هندهک باژیران باری ئیمناهی بی ئالوز بوو لی (زهلام و نافرته) پینکهه چوونه دهنگدانی و نافرته ژ فی مافی بی بههر نه بوو کو ل گهلهک وهلاتین دهووبهر ل فی پینکههفتنا مهنزا جیهانی ری ل دهنگدانا نافرتهی د گرن ، نافرتهتا کورد کو هەمی دەما دلسۆزا گەل و وهلات و ئاخا خۆ یا پیروز بوویه و ریژا هاتنا وی بو دهنگدانی یا مەزن و پری

قیان بوو و دگەل فی چەندی ژێ ریژەکا نافرتهتین خودان شیان خۆ دانایه جهی بهرپرسایهتیی و خۆ بو پەرلهمانی عێراقی و کوردستانی و جقاتا پارێزگههان ژێ بهربێزارکریه و دگەل فی چەندی ل بنگههی دهنگدانی ژ نافرتهتان بی بههر نهبوو و زۆر نافرتهتان کاروبارین ئان ههلبێرتنان بریقچه دبر وهک (ریقچه بهرا بنگههان یان ریقچه بهرا نیستگهها دهنگدانی یان چاقدیر یان نوینه رین کیانین سیاسی یان ... هتد) و خۆش بهخته وهرانه ریژا پشکدارا ل باژیری دهوکی ژ هەمی باژیرین دی یین عێراقی پتر بوو کو نهوژی (۸۹٪) بوویه ، و ریژا پشکداریا نافرتهی ژ قهت کیمر نهبوو ژ یا زهلامی ، لدۆر ئان هەمی لایان ئان نافرتهتان کو ههر ئیک ب کارهکی جودا رابوویه بو مه ب فی رهنگی ناخفتن .

فوتو: بلند محمد

ئاواژ نه حمهد / چاقدیر ل بنگههکی دهنگدانی

ههلبێرتن گهلهک دیموکراسی بوون و سهروهرهکا باش و سهرکهفتی بوو. نافرته ب شیوهکی زۆر و بی گازنده ل بنگههین دهنگدانی نامادهبوون و گهلهکان ژێ ل بنگههان کاردکر و نهقهژی وی چەندی د گههینیت کو نافرتهتا کوردستانی رۆژ بو رۆژی یا پینگاقین ژ ههژی د هاقیزیت بو بدەستقە ئینانا ژبانەکا به ختهوهر و ئارام .

شه پال حسن رهههزان / بهربێزارا جقاتا پارێزگهها دهوکی.

پروسیسا ههلبێرتنا ل کوردستانی نه بو جارا ئیکی بوون بهلکی ل سالا ۱۹۹۲ هاتینه کرن و لدویقدا ههلبێرتنن شارهوانی کو نهقه ههردوو تاقیکرنهکن بو ههلبێرتنن نهقرو نهه خهلکی کوردستانی فیری دیموکراسیی بووینه و ههر کهسهک یی سهربهست بوو دهنگی خو بدته لیستا وی بقیت، بیی کهس ری ئی بگریت ، نافرتهتا کورد هەمی دەما د بواری کومهلایهتی و رهوشهنبیری و سیاسی کارکریه و نهقجا پشتی ریژا نافرتهتا وهک مافهکی رهوا هاتیه دهستنیشانکرن دهلیقهکا دی بو پهیدا بوو کو پتر رولی خو د ناڤه سیستهمی حوکمهتا عیراقا فیدرال دا بگریت .

جه ئیلاره ئوف / دهنگدەر.

نهز چوومه ههلبێرتنا دا کوردینیا مه بهسر کهفیت و سهربهخو بین و کهس زۆریی ل مه نهکهت و ب ئانههیا خودی نهه کورد دی بهسرکهشین و دی مه جهی خو د عیراقی دا هه بییت و داخازی ژ وان نافرتهتین د پهرلهمانی دا دکهین ههر تشتهکی باش بو نافرتهتی بکهن .

که میله نیبراهیم/بهربزیرا په رله مانی عیراقی .

نافرته ستوبینه کا سهره کیه د خیزانی دا و نافرنا هر ملله ته کی ب نافرنا خیزانی دست پی د که ت و نه فرؤ هه بوونا نافرته وک دهنگدر ریژه کا زور بوویه و روژا دهنگدانی ببوو که رنه قاله کی جوان کو هر دمیشکی مروقی دا د مینیت ، و نه و نافرته هاتیه بهربزارتن ب ریژا (۲۵%) د هه می لیستا دا کو ریژه کا باشه نه گهر نه م بهراورد بکه یین دگه ل ریژا بهری نوکه و رولی خو ببینیت وک نافرته و وک نه ندام د قان نه نجومه نان دا ، نه هه لبزارتنه ژی دی دستوری دهوله تا عیراقی یا فیدرال دانیت و نه و رویدانین تراژی دی یین د میژویا عیراقی دا هه یین دی هینه بنبرکن .

به یان سالج / چاقدیر ل بنگه هی دهنگدانی .

د قان هه لبزارتناندا دی گهورینیین مه زن په یدا بن و راستیه کا دی ژی دیار د که ت کو کورد نه کیم نه ته ویه ل عیراقی به لکو نه ته وی دووی یه ل عیراقی و نه هه دستکه هتی هه لبزارتنان بوو و نه و نافرته هاتیه بهربزارتن چ پی نه هیت دی به ره قانی ژ مافین نافرته کی که ت و هه ول دوت دستکه هتین باش ژ بو خزمه تکرنا نافرته دی بدهسته نینیت و بهرژه و نندین گشتی ژی لهر چا هه وگریت نه بتنی مافین نافرته دی .

ساجیدا جه میل / بهرپرسا نیستگه هه کا دهنگدانی .

هه می کار بدروستاهی بریقه دچوون و که سی خه لک نه چار نه دکر کانی بجیته کیژ نیستگه هی . بنگه یی به رفره بوو و تیرا خه لکی دکر و چ ناریشه نه بوون و نه هه جهی دلخوشیا خه لکی بوو ، هیثیا من نه وه کو قان هه لبزارتنان دی پاشه روزه کا باش هه بیت .

واهییدا مسته فا / دهنگدر .

نه ز ژنه کا کوردم خه لکی نیرانی مه لی هه قزینی من خه لکی دهوکی یه من گه لک که یف پی هات دهمی نه ز شیام به شداری د هه لبزارتنا دا بکه م دا کورد ژ بن زولی بدهرکه قن و ب راستی من باومر نه دکر که نگی دی چه دهنگدانی و بهر سندوقی .

هه ژی گوتنی یه کو هه لبزارتن لژیر رینما و راسپاردین کومسیونا بلند یا هه لبزارتنان هاتنه کرن و باری نیمناهییا وه لاتیان و بنگه هان گه لک باش و پاراستی بوون ، و هه می خه لکی عیراقی و کوردستانی یی گه شبینه ژ نه نجامین هه لبزارتنان و هه می چاهه ری خزمه ت و پاشه روزه کا باشن بو گه ل و وه لاتی و هیثیا وان نه وه زولم و زورداریین جاران نه زقرن و هه می ب ته ناهی و نارامی بزین .

فوتو: باند محمد